Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori netrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebery*: în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anu 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulu pentru Braşovu:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anu 12 fl. pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 78. Braşovŭ, Joi 6 (18) Aprilie 1889.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu I Aprilie 1889 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentu la care invitămŭ pe toţi amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl., pe şese luni 6 fl., pe unu anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate: pe trei luni 10 francĭ, pe şese luni 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe şese luni 1 fl.

Pentru România şi străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe şese luni 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 5 Aprilie v.

Totŭ mai multŭ îşĭ întinde ghiarele maghiarisarea violentă, totŭ mai multŭ iese la ivélă că grija celorŭ dela putere nu este promovarea culturei adevĕrate în sînulŭ poporaţiunei, ci numai şi numai lăţirea cunoscinţei limbei unguresci.

Acésta o probézá destulŭ de lămuritŭ şi discursurile din sînulŭ comisiunei scolare a dietei unguresci, ce le-amŭ resumatŭ în numĕrulŭ de ieri alŭ foiei nóstre.

De ce a fostŭ vorba în acéstă comisiune?

A fostŭ vorba de şcólele cu limba de propunere maghiară; de scólele cu limba de propunere nemaghiară, în carĭ s'a propusŭ cu succesŭ limba maghiară; de scólele confesionale, în carĭ propunerea limbei unguresci nu dă resultate îndestulitóre; de publicarea de premii pe séma învĕţătorilorŭ, carĭ dovedescŭ succese în propunerea limbei maghiare, şi altele de acestea.

Unulŭ din membrii comisiunei a mai cerutŭ şi „grabnica revisuire" a legei privitóre la învĕţămĕntulŭ poporalŭ, se înţelege că totŭ în interesulŭ maghiarisării, şi ministrulŭ de instrucţiune Csaky a declaratŭ, că nu este în contra revisuirei acestei legĭ şi că după ce se va revisui va fi gata a ajutora şi şcólele confesionale. Ministrulŭ îşĭ gândesce, că decă va da ajutorŭ, sĕ fiă lucrulŭ aşa întocmitŭ, ca totŭ numai limba ungurésca sĕ profite dintrînsulŭ, ér nu instrucţiunea nemaghiară.

Cu alte cuvinte se uneltesce din nou în contra autonomiei şcolare a confesiunilorŭ în favórea maghiarisării.

Planulŭ de maghiarisare l'a datŭ pe faţă raportorulŭ comisiunei, din a căruia espunere resultă neîndoiosŭ, că faţă cu şcólele nemaghiare cei dela putere n'au în vedere decâtŭ *„efectulŭ propagatorŭ de limba ungurésca"* şi că de efectulŭ *„didacticŭ-culturalŭ"* se interesézá numai când e vorba de şcólele unguresci.

Caracteristică este şi cererea raportorului ca în comune curatŭ maghiare sĕ se înfiinţeze şcóle de statŭ unguresci numai în acelŭ casŭ, decă acele comune suntŭ încunjurate de Nemaghiarĭ, său decă vinŭ în atingere cu Nemaghiarii. De aicĭ urmézá că şi la şcólele de statŭ din aceste ţinuturĭ efectulŭ propagatorŭ de limba maghiară este celŭ de căpetenia.

Totŭ raportorulŭ a mai descoperitŭ cu acésta ocasiune şi uneltirile de maghiarisare prin asilurĭ de copii, cerĕndŭ ca în comunele curatŭ nemaghiare sĕ se înfiinţeze mai ântâiu asemenĭ asilurĭ şi numai după ce vorŭ funcţiona acestea câţiva anĭ sĕ se înfiinţeze acolo scóle de statŭ.

O nouă metodă de a maghiarisa prin asilurile de copii s'a pusŭ de curĕndŭ în practică în comitatulŭ Târnavei-micĭ. Ministrulŭ de instrucţiune a datŭ scólei de statŭ din Tirimia-mare unŭ ajutorŭ anualŭ de 160 fl., cu scopŭ ca la acea scólă sĕ se înfiinţeze pentru cele patru lunĭ ale vacanţelorŭ de veră unŭ asilŭ de copii, care va fi condusŭ şi administratŭ de cătră inspectorulŭ reg. de scóle. In raportulŭ presentatŭ comitetului administrativŭ alŭ comitatului se asigură, că s'au luatŭ disposiţiunĭ ca fără escepţiune toţĭ copii din satŭ dela 3—6 anĭ sĕ fiă trimişĭ în acestŭ asilŭ începĕndŭ dela 1 Iunie până la finitulŭ lui Septemvre.

Putemŭ sĕ ne facemŭ o ideă despre cutezarea celorŭ ce au luatŭ acea „disposiţiune", decă vomŭ mai avé în vedere că în Tirimia-mare suntŭ trei părţĭ dintre locuitorĭ Românĭ, carĭ au biserica şi scóla lorŭ românéscă, şi numai a patra parte suntŭ Ungurĭ.

Dér ce nu cutézá şi ce nu întreprindŭ şovinistii ungurĭ pentru realisarea planurilorŭ lorŭ de maghiarisare? E vorba numai, că óre mai putemŭ sĕ privimŭ cu mânile încrucişate la uneltirile lorŭ? Nu trebue óre sĕ ne gândimŭ odată seriosŭ la o apĕrare comună şi energică, când vedemŭ cum se subminézá în modŭ sistematicŭ, esistenţa şcólelorŭ nóstre românescĭ?

Unŭ atacŭ combinatŭ, érăşĭ numai printr'o apĕrare bine combinată se póte respinge. Autorităţile nóstre superióre şcolare trebue sĕ se deştepte din letargia lorŭ şi sĕ ia mĕsurile de lipsă, ca sĕ întêmpine pericululŭ ce ne ameninţă totŭ mai multŭ din partea vrăşmaşilorŭ culturei nóstre naţionale!

DIN AFARĂ.

România şi Rusia.

„Grajdanin" vorbindŭ de conflictele, de ne'nţelegerile şi de disordinele ce continuu s'au produsŭ prin starea actuală a navigaţiunii pe Dunăre, esprimă speranţa, că noulŭ cabinetŭ din Bucuresci va pune capĕtŭ la acéstă stare de lucrurĭ, instituindŭ la Giurgiu o comisiune a statelorŭ mărginaşe, după cum s'a decretatŭ de conferinţa dela Londra în 1883, spre a unifica sub unŭ acelaşŭ regimŭ de reglementare a navigaţiunii dela Brăila până la porţile de ferŭ.

Serbia şi Rusia.

D-lŭ Persiani, ministru alŭ Rusiei, a remisŭ regenţei nouĕle sale scrisorĭ de acreditare, anunţândŭ în terminĭ, simpaticĭ pentru Serbia, ridicarea sa la rangulŭ de ministru plenipotenţiarŭ. D. Ristici, în numele regenţei, a rĕspunsŭ, că'şi va da tóte silinţele cu colegii sei pentru a strînge legăturile de amiciţiă ce esistă între Serbia şi Rusia, din causa comunităţii de origine, de religiă şi de tradiţii.

Serbia şi Muntenegru.

Principele Muntenegrului, rĕspundĕndŭ notificării ce i s'a făcutŭ în privinţa urcării pe tronŭ a regelui Alexandru, a esprimatŭ dorinţele sale pentru menţinerea raporturilorŭ amicale ce esistă între principatulŭ sĕu şi Serbia, precum şi urările sale pentru fericirea dinastiei sêrbescĭ.

Conferinţa pentru Samoa.

Conferinţa în cestiunea insulei Samoa se va întruni în Berlinŭ îndată după sĕrbătorile Paştilorŭ. Representanţii americanĭ, carĭ s'au imbarcatŭ deja şi vor trece prin Londra în drumulŭ spre Ber-

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS".

MANŬ-TALHARU

(Fine.)

Băiatulŭ făgădui lui Man-Tâlharu, că îi va aduce (pe o vergea dulceaţă din patulŭ ce spunea, că-i pregătise Scaraoţchi după mórte în iadŭ) şi desŭ de dimineţă porni la drumŭ şi merse şi merse până ce ajunse la porţile iadului. Pândì elŭ până ce dĕdu sĕ între unŭ dracŭ înăutru şi strecurându-se binişorŭ, se ascunse într'unŭ colţŭ.

Acolo scóse din buzunarŭ amnarulŭ şi cremenea, făcu unŭ smocŭ de ierbă uscată d'acolo de prin prejurŭ, o aprinse şi apoi unde mi-ţĭ începu nene diavolul de băiatŭ sĕ scóţă din traistă smirnă şi tămâie punĕndu-o pe focŭ, încâtŭ se făcu unŭ mirosŭ şi o fumăria de sĕ te orbéscă nu alt-ceva.

Dracii se strînseră cu toţii, începură a ţipa, a sări şi făcură o hărăraiă, încât audindŭ şi tartorulŭ, veni numa 'ntr'unŭ sufletŭ sĕ vadă ce pacoste a cădutŭ pe capulŭ lorŭ. Când vĕdù elŭ pălălăile alea de fumŭ şi simţì mirosulŭ de tămâiă, îi venì sĕ-şĭ ia câmpii şi mai multe nu.

— Bine, mĕ omule, cine te puse sĕ facĭ bazaconia asta aci? Du-te afară şi acolo afumă-te câtŭ vei vrea, că eu nu te oprescŭ.

— Nu iesŭ de aci, Dómne feresce, dise elŭ, până nu'mĭ veţĭ da zapisulŭ tatii, vĕnătorulŭ cutare.

— Mĕi, da ţi-lŭ vomŭ da, numai stinge foculŭ şi nu mai pune tămâiă şi smirnă pe elŭ!

— Aşŭ, până nu veţĭ scóte zapisulŭ la teferişŭ, nu stingŭ foculŭ odată cu capulŭ. Am de gândŭ sĕ vĕ facŭ şuncă, dacă nu vreţĭ sĕ mi-lŭ daţĭ.

Decă vĕdu tartorulŭ, că nu e pomană sĕ cadă la învoială cu elŭ altfelŭ, dĕdu poruncă sĕ aducă zapisulŭ. Ilŭ căutară dracii în susŭ, în josŭ, acuma altă belea, nu'i puteau da de urmă cu nicĭ unŭ preţŭ. Impeliţatulŭ, care luase zapisulŭ dela vĕnătorŭ, ilŭ ascunsese că nicĭ elŭ nu mai scia de unde sĕ-lŭ ia. Cu chiu cu vai, abia îlŭ găsiră vîrîtŭ sub talpa iadului. Ii dĕdură zapisulŭ, adecă cărămida pe care tată-sĕu apăsase cu palma.

— Ei, acum sĕ-mĭ daţĭ pe vergeua asta dulceaţă din patulŭ lui Man-Tâlharu şi isprăvimŭ tocmeala, că mai mult nu am ce căuta la voi, dise flăcăulŭ când se vĕdù cu zapisulŭ la subţióră.

De voiă de nevoiă Scaraoţchi ilŭ duse şi-i arătă patulŭ lui Man-Tâlharu, dér cum îlŭ atinse băiatulŭ cu vergeaua, foculŭ o topi pe jumĕtate. Plecândŭ elŭ dela iadŭ, se abătu din drumŭ şi dĕdu pe la palatulŭ lui Man-Tâlharu.

— Şcii ce, mĕ nene, îi dise băiatulŭ, eu te sfătuescŭ mai bine sĕ te facĭ omu de ispravă şi sĕ cauţĭ a-ţĭ ispăsi pĕcatele, că pe lumea ailaltă, tartorulŭ dracilorŭ nu te aşteptă sĕ te créscă, ci sĕ te prăpădéscă. Ia numai uită-te d'a minune şi vedĭ ce a păţitŭ vergeaua care mĭ-ai dat'o, dór câtŭ am atins'o de patulŭ pregătitŭ ţie şi s'a topitŭ de era sĕ-mĭ ardŭ şi màna.

*

Băiatulŭ plecà în treba lui, ducĕndŭ tatălui-sĕu zapisulŭ datŭ diavolului, făcĕndŭ pe bĕtrânŭ sĕ mulţăméscă lui Dumnedeu, că i-a hărădìtŭ aşa giuvaerŭ de copilŭ, ér Man-Tălharulŭ, după ce se gândì şi rĕsgândi, îşĭ luà inima în dinţĭ, împărţì totŭ avutulŭ lui la sĕrăcime şi pe la bisericĭ, îşĭ luà ale trei fuióre şi se duse la unŭ pusnicŭ bĕtrânŭ întrebându-lŭ, că ce trebue sĕ facă ca sĕ-lŭ mântue Dumnedeu de pĕcate.

Pusniculŭ ilŭ spovedì de tóte pĕcatele ce făcuse şi audindu-le se cutremurà şi dise:

— Ei, fiule, bunŭ este Dumnedeu, se va îndura şi de tine ca de toţĭ pĕcătoşii, dér greu canonŭ trebue sĕ sĕverşescĭ. Etă acéstă bucată de lemnŭ de mĕrŭ, îngróp'o colo în vêrfulŭ délului şi sĕ carĭ cu gura apă din fântâna de lângă vale, suindŭ şi coborîndŭ têrêşĭ pe genunche şi cóte, udă lemnulŭ până va înverdì, va rĕsărì, va cresce, se va face pomŭ şi va da róde, tóte sĕ se scuture, numai trei sĕ rĕmâne în vêrfŭ, căcĭ alea arată, că şi tu ai rĕmasŭ numai cu cele trei pĕcate ale părinţilorŭ.

Man-Tălharu ascultà cu smereniă canonulŭ ce i-lŭ dăduse pusniculŭ, luà bucata de lemnŭ şi îngropând'o în vêrfulŭ délului, începu a căra apă aşa cum îlŭ învĕţase pusniculŭ.

Cărà elŭ apă cu gura şépte anĭ d'a rĕndulŭ, fără sĕ-şĭ odihnéscă trupulŭ, încâtŭ lemnulŭ începuse a încolţì şi a cresce, atuncĭ diavolulŭ prefăcĕndu-se în omŭ, trecù pe lângă elŭ cu unŭ burdufŭ la subţióră şi îi dise:

— Ce pĕcate pe tine, mĕi frăţióre, sĕ carĭ apă cu gura? Na ăstŭ burdufŭ şi ea de cară cu elŭ, că totŭ plata aia ai s'o iai.

Man-Tălharulŭ credĕndŭ că după atâta vreme îi va erta Dumnedeu astă

linŭ, vorŭ sosi aci pe la 10 orĭ 11 ale curentei. In ceea ce privesce posiția celorŭ trei puterĭ conferențiare una către alta, din cetirea cărții albastre englese resultă, că Englitera simpatiséză cu statele unite în acéstă cestiune. Despre o înclinare către Germania nu vorbesce nimicŭ cartea albastră.

Zankov e totŭ în Belgradŭ.

O telegramă ne comunicase în dilele trecute, că Zankov, capulŭ partidei revoluționare bulgare, a plecatŭ din Belgradŭ fără resultatŭ, în ce privesce planurile sale față cu starea actuală a lucrurilorŭ în Bulgaria. Acum se comunică din Belgradŭ, că Zankov a pusŭ anume pe amicii săi să împrăștie sgomotulŭ, că a plecatŭ. Din contră elŭ se află în Belgradŭ și a plecatŭ numai din hotelŭ, pentru ca se se mute într'o locuință privată.

Procesulŭ contra lui Boulanger.

Membrii partidei drepte din camera francesă au protestatŭ unanimŭ în contra constituirei tribunalului de statŭ pentru judecarea lui Boulanger, dicêndŭ că acesta e o parodiă a dreptății. Drépta declară, că aștéptă cu încredere hotărîrea țĕrii între aceia, carĭ suntŭ devotațĭ votului universalŭ, și între aceia, cari-lŭ suprimă. Diarele credŭ, că comisiunea de anchetă alésă de tribunalulŭ senatorilorŭ nu'șĭ va termina lucrările înainte de o lună.

Banchetŭ boulangistŭ.

Duminecă s'a datŭ în Versailles unŭ banchetŭ de către Boulangiștĭ. Deputatulŭ Laguerre ceti vorbirea ce avea sĕ o țină Boulanger. In ea se dice, că anulŭ 1889 trebue sĕ încoroneze opera începută în 1789, îndeplinindŭ reformele democratice. Numai sub republică se potŭ obține asemenea reforme, de órece numai ea e în stare a împăca singuraticele partide. Dêr republica nu trebue sĕ fiă o republică parlamentară, care produce numai slăbiciune și nemdĕrire. In fine se ridică unŭ toastŭ pentru îmbunĕtățirea binelui poporului și pentru unirea tuturorŭ inimilorŭ cu simțĕminte în adevĕrŭ francese în republică. După banchetŭ s'a întêmplatŭ unŭ incidentŭ. Comisarulŭ poliției opri carulŭ în care se aflau deputații boulangiștĭ Laguerre și Le Hérisse, și'i conduse la garda dela primăriă. Mulțimea urmă după carŭ scoțêndŭ diferite strigăte. Soldații de gardă eșiră afară și încrucișară baionetele, pentru ca sĕ opréscă mulțimea. Laguerre și Le Hérisse protestară contra arestării lorŭ, provocându-se la imunitatea lorŭ. După ce s'a încheiatŭ procesŭ verbalŭ cu ei, au fostŭ liberațĭ.

Cabinetulŭ Catargiu și politica esternă și internă.

In ședința de Joia trecută a camerei și a senatului, ministru-președinte Lascarŭ Catargiu a făcutŭ următórea declarațiune:

Chemațĭ din mijloculŭ D-vóstrĕ prin încrederea Maiestății Sale Regelui la guvernŭ, vomŭ continuna în afară acea politică înțeléptă, care ne-a câștigatŭ bunăvoința marelorŭ puterĭ, amiciția statelorŭ vecine și care a făcutŭ din România unŭ elementŭ de ordine și de pace în Orientŭ.

In năuntru vomŭ completa reformele necesare, ce cu toții împreună le amŭ întreprinsŭ. Vom îndeplini lucrările începute pentru consolidarea economică și pentru desvoltarea țĕrii. Vomŭ căuta sĕ restabilimŭ echilibrulŭ în bugetŭ, făcêndŭ tóte economiile posibile, și respectândŭ tóte drepturile, apĕrândŭ tóte interesele legitime, ne vomŭ sili sĕ întărimŭ credința țĕrii în instituțiunile sale, în legalitate și în dreptate, pentru ca astfelŭ se ne câștigămŭ încrederea Suveranului și conlucrarea plină de pĕtrundere a representanțilorŭ țĕrii.

După declarația acésta, deputatulŭ Tache Ionescu interpelă guvernulŭ asupra politicei lui din afară, și în specialŭ vrŭ se afle dela șefulŭ guvernului, Lascarŭ Catargiu, ce atitudine ia față cu politica din afară a lui Brătianu, pe care odinióră a desaprobat'o într'unŭ manifestŭ. In fine cum cugetă guvernulŭ asupra espulsării vêndĕtorilorŭ de icóne rușĭ.

Ministru-președinte Catargiu, provocându-se la declarația sa de mai susŭ, adause că România nu trebue sĕ provóce pe nicĭ o putere și că trebue sĕ fiă către tóte recunoscĕtóre, pentru că bunăvoinței și conlucrărei tuturorŭ statelorŭ are ea a'șĭ mulțămi posițiunea sa. Politica actualului guvernŭ, care e și de țĕră aprobată, e neutralitatea, cum a disŭ și Brătianu odată că neutralitatea e politica sa.

Ministrulŭ de esterne Al. Lahovary declară și elŭ, că noulŭ guvernŭ va observa, ca și Brătianu și Carpŭ, o politică de cea mai strictă neutralitate. Ce privesce pe iconarĭ, isgonirea lorŭ a fostŭ legală, deórece Românii sunt stăpânĭ pe teritoriulŭ lorŭ.

Ministerulŭ Catargiu și foile straine.

„Correspondance de Vienne“ scrie: D-lŭ Lascarŭ Catargiu, care e pusŭ în capulŭ afacerilorŭ în România, este unŭ bărbatŭ de statŭ în cea mai bună accepțiune a cuvêntului. Deși apróre de 70 anĭ, elŭ a păstratŭ vigórea și energia unui tinĕrŭ. Foile vieneze ilŭ semnaléză ca unŭ dușmanŭ declaratŭ alŭ Austro-Ungariei. După noi acésta însemnéză a merge prea departe. E posibilŭ ca noulŭ cabinetŭ românŭ sĕ nu profeseze față cu cei doi factorĭ de căpetenia ai Triplei-Alianțe o devoțiune atâtŭ de adêncă ca predecesorii sĕi, d-nii Bratianu și Carpŭ, dêr elŭ de sigurŭ nu nutresce nicĭ unŭ sentimentŭ de ostilitate preconceputŭ către Austria. D-lŭ Lascarŭ Catargiu a fostŭ acusatŭ, că înainte de tóte este rusŭ. Adevĕratŭ este, că elŭ nu e nicĭ rusŭ, nicĭ nemțŭ. Elŭ este românŭ, nimic altă, decâtŭ românŭ. Actele sale au probat'o și sĕ sperămŭ, că o vorŭ proba încă.

„Norddeutsche Allg. Ztg.“ dice, că rĕspunsulŭ d-lui Catargiu la interpelarea d-lui Tache Ionescu (că politica din afară a României va fi o politică de neutralitate), pare neînțelesŭ, după „Agenția națională română“, pentru ca atacurile în contra politicei inaugurate de d. Brătianu suntŭ în contrădicere cu faptele. Fóia germană, adaugă, că o agenție națională română nu prea va ajuta a face sĕ se înțelégă evenimentele din România.

„Kreuzzeitung“ dice, că oposiția dovedită de țĕră în privința domnului Catargiu nu predice miuisterului o esistență lungă.

„Die Presse“ publică unŭ articolŭ destulŭ de violentŭ în contra noului cabinetŭ românŭ și mai cu sémă în contra declarațiunilorŭ d-lui Catargiu în fața Camerei, asupra politicei exterióre. Fóia vieneză lasă sĕ se înțelégă, că cuvintele d-lui Catargiu în privința menținerei neutralității absolute a țĕrei n'au decâtŭ o valóre relativă, suntŭ numai frase. Tóte statele cele micĭ, carĭ se află între douĕ puterĭ marĭ, nu potŭ sĕ facă alegere: trebue sĕ se decidă pentru una sêu cealaltă din aceste puterĭ. Altmintrelea au aceeașĭ sórte ca a bobului de grâu între douĕ pietre de móră. Cabinetulŭ Catargiu, nu e decâtŭ o experiență, care, după cum se póte spera, nu se va fini în detrimentulŭ României. E de prevĕdutŭ într'adevĕrŭ, că între junimiștii dirigiațĭ de d. Carpŭ și partidulŭ d-lui Ionŭ Brătianu se va face o apropiere. Décă d. Catargiu va isbuti sĕ producă acestŭ resultatŭ, elŭ va fi meritatŭ cu multŭ mai multŭ dela patria sa, decâtŭ décă ar ajunge sĕ pună în execuțiune fantasiile sale de neutralitate și antipatiile sale în contra regimului personalŭ.

„National Zeitung“ speră, că ministerulŭ Catargiu va înțelege, că atribuindu-i-se idei rusofile, pe când era în oposiție, trebue acum, că a sositŭ la putere, sĕ pună o stavilă preferințelorŭ sale. Numitulŭ diarŭ consacră evenimentelorŭ din Bucuresci unŭ lungŭ articolŭ întitulatŭ „Monarchia și boieria în România“. Diarulŭ vorbesce de întrigele d-lui Hitrovo, de greșelile comise de ministrii românĭ, și termină astfelŭ: „Panslavismulŭ d-lui Catargiu nu e, ca și reforma agrară a d-lorŭ Carpŭ și Rosetti, decâtŭ unŭ mijlocŭ de a ajunge la putere. Rusia va obține de sigurŭ mai multŭ dela d-lŭ Catargiu decâtŭ dela d-lŭ Ionŭ Brătianu sêu d-lŭ Carpŭ. Dêr România nu va cădé nicĭ odată în situațiunea Serbiei în urma victoriei radicalilorŭ. Serbia n'a avutŭ într'adevĕrŭ decâtŭ o democrație rurală, pe când România posede o aristocrație luminată, interesată la menținerea neatêrnărei țĕrei. Moștenitorulŭ tronului, principele Ferdinandŭ de Hohenzollern, va avé elŭ unŭ patŭ de trandafirĭ, unŭ viitorŭ depărtatŭ ni-o va spune.

„Germania“ dice, că ministerulŭ Catargiu însemnéză victoria Rusiei. Pentru fóia germană, d-lŭ Hitrovo va fi de acum înainte inspiratorulŭ cabinetului. România va fi neutră de sigurŭ în timpŭ de pace, dêr în timpŭ de rĕsboiu ea va fi avantŭ-postulŭ Rușilorŭ în Balcanĭ.

„Vossische Zeitung“ dice, că numai esitațiunile și lipsa de energiă a d-lui Carpŭ au pricinuitŭ triumfulŭ actualŭ alŭ boerilorŭ.

„Temps“ dice că, alegerea d-lui Lahovari e fórte semnificativă, căcĭ dênsulŭ nu e, ca predecesorii sĕi, infeodatŭ unei sisteme de alianță cu orĭce prețŭ cu Germania și Austria. Elŭ e înainte de tóte patriotŭ, independentŭ, și hotărîtŭ sĕ ocrotéscă condițiunile de existență ale țĕrii, a o ține departe de combinațiunile bismarkiane, a cultiva relațiunile pacînice și amicale cu tóte puterile, fără a escepta pe acelea către care simpatiile române mergŭ într'unŭ modŭ naturalŭ. Organulŭ Parisianŭ felicită România care, fără a voi sĕ atace pe nimenĭ, a recuceritŭ independența și neutralitatea sa, și a încetatŭ de a fi pe Dunăre unŭ felŭ de sentinelă înaintată a triplei alianțe, menită sĕ figureze în efectivulŭ disponibilŭ alŭ așa disei ligĭ de pace.

„Nemzet“, jurnalŭ oficiosŭ, vorbindŭ de noulŭ cabinetŭ românŭ dice: E de prevĕdutŭ, că regele Carolŭ se va fi înțelesŭ cu d. Lascarŭ Catargiu asupra óre cărorŭ puncte din politica esternă. De altmintrelea e de observatŭ, că d-nii Lahovari, Manu și Vernescu făceau parte din cabinetulŭ precedentŭ. Décă acești ómenĭ politicĭ facŭ de asemenea parte din noulŭ ministerŭ, trebue sĕ se conchidă de aci, că politica externă a guvernului românŭ nu va suferi vr'o schimbare.

„Neue Freie Presse“, vorbindŭ de cabinetulŭ Catargiu, dice că numele impórtă puținŭ și că s'arŭ judeca afacerea ca ne-avêndŭ decâtŭ unŭ caracterŭ de politică interióră și că s'ar trata cu o perfectă indiferență, décă n'ar fi cestiunea de a se sci, décă România va continua sĕ adereze la tripla alianță sêu va observa o atitudine ruso-filă. Dêr d. Catargiu n'a ascunsŭ niciodată, că este unŭ inimicŭ fanaticŭ alŭ triplei alianțe și unŭ luptătorŭ pasionatŭ alŭ Rusiei. Crisa ministerială română, mai dice fóia vieneză, a găsitŭ soluțiunea cea mai defavorabilă ce s'a putută prevedé din punctulŭ de vedere alŭ cestiunei coaliției căcĭ toțĭ ministrii fiindŭ niște bĕtrânĭ conservatorĭ. România se află de acum înainte sub pavaza politică a Rusiei. Nu trebue sĕ ne ascundemŭ, că sosirea la putere a unui cabinetŭ Catargiu e unŭ evenimentŭ, care privéză tripla alianță și mai cu deosebire pe Austro-Ungaria de unŭ sprijinŭ prețiosŭ pe Dunărea de josŭ.

SCIRILE DILEI.

Academia română și-a constituitŭ biróurile sale. Presidenția continuă a o avea d-lŭ M. Cogălniceanu, care a întrunitŭ unanimitatea voturilorŭ. In delegațiunĭ suntŭ aleșĭ d-nii B. P. Hașdĕu, Aurelianŭ și N. Ionescu. Secțiunea istorică a realesŭ ca președinte pe d-lŭ V. A. Ureche și vice-președinte pe d-lŭ Papadopulŭ Calimachi. Noii membri corespondențĭ votațĭ de Academie suntŭ: Dr. Babeșŭ, Dr. Istrati, N. Culianu, G. Ionescu (Gionŭ), Al. Xenopolŭ și Bortianŭ (din Banatŭ).

* *

Daniă. „Naționalulŭ“ află, că d-lŭ Al. Odobescu a dăruitŭ Academiei premiulŭ de 12,000 lei, ce i-s'a decernatŭ pentru operile sale întitulate: „Scrierĭ literare“.

* *

Scoterea limbei grecescĭ din școlă. In comisiunea camerei pentru culte și instrucțiune publică, venindŭ în discuțiune propunerea limbilorŭ clasice în școlă, s'a constatatŭ, că tinerimea în ceea ce privesce învĕțĕmentulŭ din aceste limbĭ nu este în stare a arĕta nicĭ unŭ resultatŭ. Ministrulŭ Csaky declară chiar, că din causa îngrămădirei obiectelorŭ de învĕțĕmentŭ, limba grecă va trebui sĕ fiă scósă dintre obiectele de propunere în școlă.

* *

Recrutarea. In dieta ungurescă s'a presentatŭ proiectulŭ de lege privitorŭ la votarea contingentului recruțilorŭ pe 1889. Recrutarea se face după noua lege între 10 Maiu și 20 Iunie. Pentru armata comună și marină contingentulŭ e de 42,711 recruțĭ, pentru honvedĭ 12,000. La recrutare vinŭ cei născuțĭ în 1868, 1867 și 1866. De rêndulŭ acesta vinŭ la recrutare și clasele întêia, a doua și a treia de etate din anulŭ trecutŭ pentru ca sĕ potă împlini contingentulŭ, sciutŭ fiindŭ, că după noua lege, avêndŭ a se retruta la vârsta de 21 anĭ, nu s'ar puté obține contingentulŭ cerut. Pentru a se face grabnicŭ recrutarea, vorŭ funcționa mai multe comisiunĭ de recrutare în localitățile unde e necesarŭ acésta.

* *

Concubinatele se sporescŭ. După unŭ raportŭ ce s'a cetitŭ în adunarea comitetului administrativŭ alŭ comitatului Huniedóra, concubinatele în cerculŭ pretorialŭ alŭ Huniedórei au luatŭ dimensiunĭ peste mĕsură marĭ. In raportulŭ amintitŭ se aduce ca motivŭ alŭ acestei triste apariițiunĭ împrejurarea, că la greco-catolicĭ și greco-orientalĭ cununia costă prea multŭ; competința preotului și

---

faptă, se apucă sĕ care apă cu burdufulŭ, dêr de unde până atuncĭ mĕrulŭ crescea de vedeai cu ochii, acuma se ofilise și începuse sĕ trăiéscă și sĕ dea îndĕrĕtŭ.

Spăriatŭ, Man-Tâlharu alergă numai într'unŭ suflетŭ până la pusnicŭ spunêndu-i ce i se întêmplase.

— Rĕu ai făcutŭ, fiule, de te-ai amăgitŭ a asculta de povața aceluia, căcĭ era diavolulŭ ispititorulŭ creștinilorŭ; mergĭ și udă mĕrulŭ ca și mai nainte și ai în scire, că apróре este limanulŭ scăpărei tale din pĕcate și obidă. Canonulŭ tĕu primitŭ este la Dumnedeu și covêrșesce cu multŭ pĕcatele tale.

Man-Tâlharu se întórse érășĭ la mĕrulŭ lui și începŭ a'lŭ uda încă trei anĭ d'arêndulŭ până ce se făcŭ pomŭ mare, făcŭ róde, le scutură pe tóte, rĕmânêndŭ numai cele trei mere, cele trei pĕcate ale părinților ŭ și atuncĭ mergêndŭ elŭ de isnóvă la pusnicŭ, acesta făcŭ rugăciunĭ la Dumnedeu, mulțumindu-i că i-a ajutatŭ sĕ mânțiă unŭ suflетŭ pĕcătosŭ, ér eu încălecai p'o prună uscată s'o dau pe la nasulŭ âlui cu gura căscată. — (Revista Poporului.)

a protopopului se urcă ca la 13 florinĭ. Comitetulŭ administrativŭ a hotărîtŭ, sĕ atragă atențiunea respectivelorŭ autorităţĭ bisericescĭ superióre, cerêndŭ, totŭodată, ca regulamentele bisericescĭ privitóre la casulŭ acesta sĕ li-se trimită spre a se publica pe calea administrativă.

* * *

Tărăboiu. Studenţiĭ din Şemniţŭ i-au făcutŭ mare tărăboiu deputatului Anton Pech, la întorcerea sa din Pesta, fiindcă a votatŭ pentru §. §. 14 şi 25 din legea militară. Directorulŭ academiei de montanistică a încunosciinţatŭ pe ministerulŭ de comerţŭ, de care atêrnă şcóla, despre demonstraţiă. Ministrulŭ Szapary, cum spune „E-s.", a datŭ ordinŭ telegraficŭ, ca direcţiunea sĕ procédă fără cruţare în contra demonstraţiunilorŭ. S'a începutŭ cercetare.

* * *

Industria de casă in Calota. „Vasárnapi Ujság" publică o scrisóre a d-nei Sigmund Gyarmathy, în care se dice că frumosulŭ productŭ alŭ industriei de casă din Calota (Comit. Cluşiului), care 'şĭ-a câştigatŭ renume europénŭ etc., nu e făcutŭ nicĭ de femeile sĕcuence, nicĭ de femeile romănce, precum se totŭ amintesce în comande, ci e productulŭ ţĕrancelorŭ unguróice şi că lucrarea acelei materii e unŭ secretŭ alŭ unorŭ familii ungurescĭ. — Din rêndurile acestea nu reese altceva, decâtŭ nĕcazulŭ scriitórei, că industria de casă românéscă are în adevĕrŭ renume europénŭ, precum comandele i-o dovedescŭ; ér că pregătirea materiei din vorbă ar fi unŭ secretŭ pentru femeia română, asta nu o crede nicĭ năcăjita d-nă Gyarmathy.

* * *

Bărbatŭ ucigaşŭ. In Coşiocna o femeiă de 60 anĭ dase unei ţigăncĭ puţintică făină. Din causa acésta bărbatu-sĕu a lovit'o aşa de greu în capŭ cu securea, încâtŭ biéta femeiă după două dile de chinŭ murì. Ucigaşulŭ a dstŭ de mai multŭ timpŭ semne de alienaţiune.

* * *

Furtună şi cutremurŭ de pămêntŭ. Asupra localităţii Golgocz şi împrejurimei s'a descărcatŭ o furtună cu fulgere şi tunete cum nicĭ pe timpulŭ secerişului nu póte fi mai violentă. Furtuna a pricinuitŭ mare pagubă în plutele ce se aflau lângă Waag. Din Oedenburg se scrie, că în Baumgarten a fostŭ unŭ violentŭ cutremurŭ de pămêntŭ, care a duratŭ câteva secunde.

* * *

Inundare. In urma ploilorŭ îndelungate, Oltulŭ a eşitŭ în comitatulŭ Ciucului în mai multe locurĭ.

Insinuările în afacerea despăgubirei dreptului de cârciumăritŭ.

Precum amŭ anunţatŭ de repeţite orĭ, terminulŭ pentru *insinuarea pretensiunilorŭ de despăgubire a dreptului de cârciumăritŭ* s'a prelungitŭ până la **30 Aprilie st. n.** in clusive. In sensulŭ §. 13 alŭ art. de lege XXXVI din 1888 se vorŭ despăgubi pentru dreptulŭ de cârciumăritŭ (regalŭ) numai acei proprietarĭ ai acestui dreptŭ, carĭ sĕu singurĭ sĕu prin împuterniciţii lorŭ legalĭ îşĭ vorŭ arăta (insinua) *in scrisŭ* pretensiunea de despăgubire până la 30 Aprilie st. n. 1886 la acelŭ inspectorŭ reg. de dare, în a căruia cercŭ se află comuna, unde respectivulŭ proprietarŭ şĭ-a esercitatŭ dreptulŭ de cârciumăritŭ. *Pretensiunile mai târdiu arătate nu se vorŭ lua in nicĭ unŭ casŭ în considerare.*

Scimŭ mai departe, că după numita lege (§ 2) suntŭ în dreptŭ a pretinde despăgubire şi foştii urbarialiştĭ, respective comuna urbarială pentru cele trei lunĭ ale foştilorŭ iobagĭ. aşa numitele cârciume de trei lunĭ (Kantor-korcsma), carĭ s'au folositŭ mai cu sémă de comunele bisericescĭ.

Până acuma credemŭ, că cei competenţĭ şi mai alesŭ advocaţii românĭ vorŭ fi luminatŭ pe ómenĭ şi-i vorŭ fi îndemnatŭ a face insinuările recerute. La casŭ însĕ când vr'unii dintre proprietarii dreptului de regalŭ nu vorŭ fi făcutŭ până adĭ paşii de lipsă, îi admoniămŭ sĕ-şĭ însinue dreptulŭ neamânatŭ până la 30 Aprilie a. c. căcĭ la dincontră nu vorŭ primi nicĭ o despăgubire.

Tipăriturile necesare pentru insinuare se potŭ căpăta la tóte perceptoratele regescĭ.

Despre modulŭ cum trebue sĕ se facă arătările se póte informa fiă-care şi din *Publicaţiunea* comunicată în Numerii 24 şi 25 şi în Nr. 28 alŭ „Gaz. Trans."

Insinuarea trebue dér sĕ se facă în orĭ-ce casŭ şi decă ar şi fi în vr'o privinţă sĕu alta defectuósă, ea de sigurŭ se va reda respectivilorŭ spre întregire. Cei carĭ însĕ nu vorŭ însinua până la 30 Aprilie dreptulŭ lorŭ nicĭ într'unŭ feliu, vorŭ fi mai târdiu respinşi cu orĭ-ce pretensiune.

Pertractarea cererilorŭ de despăgubire se va face, pe câtŭ suntemŭ informaţĭ, în luna lui Maiu a. c.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Din Câmpiă, 10 Aprilie 1889.

Domnule Redactorŭ! Adênca tăcere, care s'ar părea, că domnesce de câtva timpŭ în Câmpia nóstră, mulţĭ ar pute o esplica în unŭ sensŭ, de care ar trebui sĕ roşimŭ toţĭ câţĭ locuimŭ în acestea părţĭ, dér departe de noi aşa ceva, căcĭ decă pe terenulŭ politicŭ ómenii noştri se pórtă cu óre-care reservă, acésta nu e altceva decâtŭ o obosélă, care se observă la fiă-care individŭ după multe şi încordate opintirĭ şi care potenţéză numai reculegerea în speranţa unui timpŭ mai potrivitŭ pentru nouĕ lupte politice; şi decă pe terenulŭ socialŭ — care din causa multorŭ formalităţĭ cerute de grelele împrejurărĭ între carĭ trăimŭ şi a şicanelorŭ ce avemŭ a-le suferì cu ocasiunea observărei acelora dela inimicii secularĭ a totŭ ce e românescŭ — nu putemŭ dovedi o altă activitate, decâtŭ numai când şi când câte o petrecere de veră. terenulŭ bisericescŭ, din contră, ca unulŭ faţă cu care inimicii noştri orĭ-câtŭ de cutezătorĭ, totŭ se pórtă încă cu óre-care reservă, — e cultivatŭ şi în acestea părţĭ cu acelaşĭ zelŭ şi abnegaţiune, care a caracterisatŭ totdeuna pe preoţii noştri românĭ.[1]

Dovadă despre acésta ne dă sinodulŭ preoţilorŭ gr. cat. din tractulŭ protopopescŭ alŭ Cătinei, ţinutŭ în Sâmboteleculŭ la 8 Aprilie a. c.,[2] activitatea căruia, cu permisiunea stimabilei Redacţiunĭ, voiescŭ prin aceste rêndurĭ a o aduce pe scurtŭ la cunoscinţa publică, nu atâtŭ întru lauda preoţimei amintite, câtŭ numai din motivulŭ ca onoratulŭ publicŭ sĕ nu crédă cumva, că preoţii din Câmpia'sŭ departe rĕmaşĭ de fraţii lorŭ din alte părţĭ

Spre onórea preoţilorŭ noştri fiă disŭ, tina proverbială a Câmpiei causată prin ploile carĭ au cursŭ în astă primăveră pe aci din destulŭ, n'a fostŭ în stare a'i impedeca dela sinodŭ, ci unulŭ ca unulŭ s'au vĕdutŭ grăbindŭ spre loculŭ de întrunire.

Sinodulŭ a fostŭ deschisŭ de cătră d-lŭ protopopŭ Ioanŭ Moldovanŭ dela Cătina.

După mărturisirea preoţilorŭ, precedată de esercitiulŭ spiritualŭ întitulatŭ: demnitatea preoţiei creştine, rostitŭ de preotulŭ Alesandru Bărbulescu, a cărui apreţiare o lasŭ în judecata ascultătorilorŭ sĕi, se pertractară următórele obiecte:

[1] Ni-ar păré bine, décă d-lŭ corespondentŭ ni-ar spune anume, în ce modŭ îşĭ desvoltă preoţii din Câmpiă acestŭ „zelŭ şi abnegaţiune" a lorŭ? Au trecutŭ anĭ de dile de când n'am avutŭ bucuria a înregistra din Câmpiă nicĭ baremĭ unŭ singurŭ sinodŭ protopopescŭ. — *Red.*

[2] Acestŭ sinodŭ nu se póte atribui unui zelŭ „esceptionalŭ" alŭ preoţilorŭ, de vreme ce elu a fostŭ convocatŭ în urma ordinului espresŭ alŭ Metropolitului — *Red.*

Faţă cu darulŭ de 5000 fl. v. a. făcutŭ din marinimositatea Escelenţiei Sale Domnului Archiepiscopŭ şi Metropolitŭ clerului spre augmentarea basei unui fondŭ separatŭ pentru preoţii invalidĭ archidiecesanĭ, care darŭ s'a adusŭ la cunoscinţa clerului întregŭ prin vener. circulară metropolitanŭ din 1 Ianuariu a. c. N-ro 721, — membrii sinodalĭ s'au simţitŭ obligaţĭ a-'şĭ manifesta adênca lorŭ recunoscinţă prin sculare şi fiésca lorŭ mulţămită prin unŭ conclusŭ protocolarŭ, obligându-se totodată ca fiă-care în timpŭ de 10 anĭ sĕ contribue cu câte 5 fl. v. a. pe anŭ, întru mai departea augmentare a fondului din cestiune.

Ér faţă de rĕutăciósele calumnii ridicate în N-ru 37 alŭ Tribunei asupra Escelenţiei Sale Domnului Metropolitŭ şi a Veneraţilorŭ membrii consistorialĭ din gremiu, sinodulŭ cu unanimitate şĭ-a esprimatŭ protocolarŭ indignaţiunea, hotărîndŭ totodată ca şi pe calea publicităţii sĕ'şĭ manifesteze reprobarea sa printr'o declaraţiune specială, în care pe de-oparte sĕ dea espresiune acestei indignaţiunĭ, ér pe de altă parte sĕ-şĭ esprime adhesiunea şi omagiala recunoscinţă faţă cu nobilele simţeminte şi nemuritórele fapte ale Escelenţei Sale Mitropolitului Dr. Ionŭ Vancea şi faţă cu membri consistorialĭ din gremiu[3])

In fine după pertractarea şi a altorŭ câtorva cestiunĭ de interesŭ numai secundarŭ, întruniţĭ fiindŭ toţĭ membrii sinodalĭ la ospitala mesă a părintelui Germanŭ, s'a depărtatŭ fiă-care la ale sale.

Sentinela Câmpiei.

Din camerile române.

Camera. Şedinţa dela 13 Martie.

Se ia în desbaterĭ proiectulŭ pentru pensiunile militarilorŭ.

D-lŭ *Ulise Boldescu*, raportorŭ, dă cetire raportului comitetului delegaţilorŭ. Discuţiunea generală este deschisă.

D-lŭ *Dr. Macridescu* susţine în puţine cuvinte proiectulŭ. Cere însĕ ca sĕ se prevadă pentru militarii carĭ au făcutŭ campania o pensiune egală cu solda ce au primitŭ.

Şedinţa dela 14 Martie.

D-lŭ *Ianŭ Rădulescu* dă citire unui proiectŭ de lege pentru deschiderea unui creditŭ de 2.000,000 lei cu care sĕ se construiască linia ferată dela Pitescĭ la Curtea de Argeşŭ. — Se admite urgenţa.

Se urméză apoi discuţiunea asupra proiectului de lege pentru pensiunile militare.

D-lŭ *generalŭ Manu* dice, că pensia nu e o restituire, ci o recompensă morală. Acéstă recompansă înlesnesce îndeplinirea scopului de a primeni óre-care grade din armată, care nu mai suntŭ bune de serviciulŭ militarŭ şi care totuşĭ stau în armată pentru ca sĕ ajungă a avé o pensiă mai bună. Terminândŭ, d. ministru de resboiu cere sĕ fiă votatŭ proiectulŭ guvernului, care prevede şi trecerea pensiei la vĕduvă şi copii, reducândŭ însĕ pensiunea copiilorŭ în casŭ de căsĕtoriă sĕu de mórte a vĕduvei militarului.

Senatulŭ. Şedinţa dela 11 Martie.

La ordinea dilei indigenate.

D-lŭ *C. Boerescu*: Vĕ aduceţĭ aminte cu toţii, nu fără óre-care emoţiune, cum acum patru anĭ d. I. Brătianu a espulsatŭ mai mulţĭ Românĭ transilvănenĭ din ţeră, sub pretextŭ d'a da satisfacţiune unei puterĭ streine, care de altfelŭ nu era în dreptŭ a cere acésta. Spune apoi cum pressa independentă şi publiculŭ a protestatŭ contra acestui faptŭ, şi termină cerêndŭ senatului sĕ voteze adĭ recunóscerea d-lui Ciurcu, unulŭ din foştii espulsaţĭ, a cărui recunóscere s'a votatŭ în cameră, dér alŭ cărui raportŭ nu s'a tipăritŭ încă.

[3] Declaraţiunea, alŭ căreia cuprinsŭ se espune aicĭ, este subsemnată de d-lŭ protopopŭ Ionŭ Moldovanŭ şi următorii d-nĭ preoţĭ: Stefanŭ Colceriu, Petru Rusu, Ionŭ Germanŭ, Teodorŭ Bogăţianu, Basiliu Calianŭ, Ionŭ Peterŭ, Ionŭ Chiciudeanŭ, Lazarŭ Stupineanŭ, Demetriu Rusu, Alexandru Bărbulescu, Basiliu Denghelŭ, Ionu Popŭ, Simeonŭ Popŭ, Alexandru D. Donescu, Dănilă Turcu, Toma Marcu, Iónŭ Micu, Basiliu Cimoni. Constantinŭ Costiŭn, Constantinŭ Rusu, Alexandru Lupanŭ, Vasiliu Şiuteu şi Ionŭ Bozacŭ.

D-lŭ *Cămărăşescu* dice, că deşi este pentru a se da satisfacţiă d-lui Ciurcu, dér cu tóte acestea cere a se păzi formalităţile.

D-lŭ *P. Grădişteanu* spune cum a înşelatŭ la 1881 pe senatŭ guvernulŭ d-lui Brătianu, dicêndŭ că cere votarea legei pentru a avé o garanţiă contra streinilorŭ, dér d-lŭ Brătianu a aplicatŭ legea espulsărei asupra unorŭ Românĭ. Cere senatului sĕ nu stea nicĭ unŭ minutŭ, ci sĕ dea cuvenita satisfacţiă d-lui Ciurcu. Ba, mai multŭ chiar: Propune sĕ se modifice acea lege de espulsare ca ea sĕ nu pótă fi aplicată nicĭ unui Românŭ. (Aplause.)

D-lŭ *Mărzescu* este de părerea d-lui Grădişteanu.

Cererea de recunóscere de cetăţénŭ românŭ a domnului Ciurcu se pune la votŭ şi d-lŭ Ciurcu este proclamatŭ cetăţénŭ românŭ.

Şedinţa dela 14 Martie.

D-lŭ *St. Grecenu* interpeléză pe d-lŭ Th. Rosetti, primŭ-ministru, pentru ce art. 76 din Constituţiune nu este pusŭ încă în aplicaţiune, adecă de ce principele moştenitorŭ nu este în ţeră şĭ-aicĭ în Senatŭ.

D-lŭ *Th. Rosetti* declară, că principele moştenitorŭ n'a pututŭ sĕ vină în ţeră până acum, deórece îşĭ urma studiile sale.

D-lŭ ministru esste în fericita posiţiune de-a puté eeclara, că principele Ferdinandŭ va veni în primăvera acésta în ţeră.

D-lŭ *gen. Florescu* dice, că'şĭ face o datoriă plăcută d'a trece numele A. S. în apelulŭ nominalŭ.

D-lŭ *St. Grecĕnu* propune o moţiune d'a se fixa scaunulŭ principelui moştenitorŭ între senatorĭ. — Se primesce.

Literatură.

Şcóla şi Familia, fóiă pentru părinţĭ şi învĕţătorĭ, apare în Braşovŭ odată pe lună şi costă pe anŭ 2 fl., pe ½ anŭ 1 fl. (3 lei n.). Comitetulŭ de redacţiune: *Ionŭ Dariu*, redact. resp., St. Iosifŭ, G. C. Belissimus, I. D. Petraşcu, — Sumarulŭ N-rilorŭ 10 şi 11 dela 1 Febr. şi 1 Martie: La cestiunea lucrului de mână, de Dr. P. Spanŭ: Disciplina şcolară, de G. Ludu; Teoria învĕţămêntului intuitivŭ, de I. Dariu; Regularea cântărilorŭ nóstre ca problemă ardetóre, de I. D. Petraşcu; Higiena şcolară, de I. Dariu; Ceva din aritmetică, de D. Dogariu; Bibliografiă; Diverse.

George Lazarŭ, revistă pentru educaţiune şi instrucţiune, apare odată pe lună în Bârladŭ în broşurĭ de câte 40 pag. şi costă pe anŭ 3 fl. Directorŭ *S. M. Haliţă.* — Sumarulŭ n-rului 12 dela 1 Martie: Instrucţiunĭ relative la construcţiunea localelorŭ de şcólă, de Spiru C. Hareti; Causele venirei Grecilorŭ în ţĕrile române, de G. Constantinescu Rîm.; Valórea numerică a slovelorŭ cirile, de Gh. Ghibănescu; Din sintaxa limbei române, de Aug. Frăţilă; Şcolĭ normale, de S. M. Haliţă; Bibliografiă.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 15 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.48
Argintŭ românescŭ -	"	9.40	"	9.42
Napoleon-d'orĭ - - -	"	9.51	"	9.53
Lire turcescĭ - - -	"	10.80	"	10.86
Imperialĭ - - - -	"	9.80	"	9.86
Galbinĭ	"	5.60	"	5.63
Scris. fonc. „Albina" 6%	"	101.—	"	—.—
" " " 5%	"	98.50	"	99.—
Ruble rusescĭ - - -	"	127.—	"	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	102.70
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	95.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	144.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.—
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	906.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	304.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	297.75
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.51½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	58.75½
Londra 10 Livressterlinge - - - -	120.25

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Cancelaria Negruțŭ

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiḑilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ, lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2\frac{1}{2}$—$3\frac{1}{2}$ cóle, și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Merinde dela școlă *sĕu învĕțăturĭ pentru poporŭ* culese din diarulŭ unui scolarŭ de *Dr. Georgiu Popa.* — Opulŭ acesta, pentru povĕțuirile lui valoróse, are sĕ ocupe unŭ locŭ de frunte în bibliotecile nóstre poporale. D-lŭ autorŭ a avutŭ nimerita idee, de a publica prin opulŭ de fața unŭ diarŭ de școlă, ce și-lŭ făcuse ca elevŭ de anul I alŭ școlei poporale superióre din Câmpenĭ, va se dică pe când era în alŭ 4-lea anŭ de școlă. In acestŭ diar se cuprindŭ diferite impresiunĭ din copilăriă, atâtŭ din școlă câtŭ și afară de școla: o colecție bogată de diferite povețuirĭ primite dela învĕțătorulu sĕu, pe carĭ autorulŭ le-a prelucratŭ și desvoltatŭ cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istoriă etc. etc. se află în acestŭ opŭ, așa că singurŭ numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululŭ despre fumatŭ, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajunsŭ pentru a merita sĕ nu lipséscă din nicĭ o bibliotecă poporală românéscă. Opulŭ cuprinde 289 pagine 8^0 —Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto-francatŭ e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală e Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Pețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulŭ 15 cr.

Miseriile socialé. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Bunica și Nepoțelulŭ. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé G. Simu. Prețulŭ 10 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda sĕu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Reginei României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine. cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unu volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea III și IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la ambele 50 cr. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ, de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducetóre la propunerea calculărei în scola poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cuvêntărĭ bisericescĭ în tóte sĕrbătorile de peste anŭ de *Ioanu Papiu.* — Unŭ volumŭ de peste 24 cóle 8^0 mare, hârtiă fină. — Numele d-lui I. Papiu este multŭ mai bine cunoscutŭ clerului românŭ, decâtŭ sĕ fiă de lipsă a mai recomanda acestŭ nou productŭ alŭ d-sale. Clerulŭ românŭ a învĕțatŭ a'i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata loru valóre literară. — Noulŭ tomŭ de predicĭ întrece însĕ tóte volumurile de predicĭ edate pănă acum, prin întocmirea sa — avêndŭ o notiță istorică la fie-care sĕrbătóre, — care arată timpulŭ introducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modulŭ cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. — Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ e 2 fl. v. a.

Cuvêntări funebrale și iertăciuni pentru diferite casurĭ de morte, întocmite de Ioanŭ Papiu. — Acestŭ volumŭ de peste 24 cole cuprinde: 8 cuvêntărĭ acomodate pentru orĭ-ce casurĭ ordinare de mórte, 4 pentru casurĭ ordinare de mórte întêmplate în timpurĭ diferite ale anului, 10 la casurĭ ordinare însĕ mai specialĭ de mórte, 4 la înmormântarea omenilorŭ bĕtrânĭ, 5 la înmormêntarea pruncilorŭ, tinerilorŭ și a junilorŭ, 9 la casurĭ de mórte specialĭ; — apoi pe mai bine de patru cole urmeză o mulțime de iertăciunĭ precedate de o introducere generală în iertăciunĭ, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbatŭ, 3 — a părintelui dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a fiilorŭ dela părințĭ, 6 a fratelui seu surorei dela frațĭ și surorĭ, 7 — a nepoțilorŭ dela moșĭ, móșe, bunĭ, bune, străbunĭ, străbune, 8 — a nepoțilorŭ dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemurĭ și consângenĭ mai depărtațĭ, 10 — dela consoțĭ de aceeașĭ ocupațiune 11 — dela binefăcĕtorĭ, amicĭ, cunoscuțĭ și dela toțĭ creștinii adunațĭ. Recomandămŭ clerului românŭ acestŭ bogatŭ volumŭ de cuvêntărĭ funebralĭ și iertăciunĭ lucrate amesuratŭ tuturorŭ cerințeloru preoțimei fungente la casurĭ funebralĭ. Prețul unui esemplaru spedatu franco e 2 fl. v. a.

Cuvêntărĭ bisericescĭ, tomulŭ III, scrise de Ioanŭ Papiu. — Acestŭ tomŭ cuprinde predicĭ pe Dumінecĭ și se estinde pe 12 cóle 8^0 mare. — Prețulŭ unui esemplarŭ spedat franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicŭ sĕu **concordanțele tradițiunei** în două limbĭ — română și latină. tracteză despre primatulŭ bisericei și se estinde pe 22 cóle 8^0 mare. — Scrisŭ de Ioanŭ Papiu. — Opulŭ acesta a fostŭ recensatŭ favoritorŭ și lăudat și de foile străine. — Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sĕu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile si scopulŭ lui espuse în modŭ popularŭ de profesorulŭ Dr. Iosifŭ Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulŭ) de Ioanŭ Papiu. — Acestŭ opŭ, care se estinde pe 11, cóle 8^0, e fórte acomodatŭ ca premiu pentru cei ce absólvă scóla poporală, se vinde cu prețulŭ numai de 50 cr. esemplariulŭ spedatŭ franco.

Manualŭ catecheticŭ pentru primii anĭ scolasticĭ, prelucratŭ după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostŭ profesor de s. scriptură, catechetică și meto dică în seminariulŭ archidiecesanŭ din Blașiu, actualmente vicarŭ archiepiscopescŭ în Făgărașŭ. — Acestŭ opŭ de mare însemnătate pentru literatura catechetică româna este o prelucrare liberă, schimbândŭ unele aplicărĭ practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băieților noștri, ér ceremoniele bisericescĭ înlocuindu-le cu cele prescrise și usitate în biserica nóstră română. In note se arată și procederea ce are sĕ o observe catechetulŭ fața cu discipulii sĕi. Acéstă scriere are sĕ fiă unŭ îndreptarŭ în mâna catecheților, învĕțătorilorŭ și a părințilorŭ la instrucțiunea religiósă-morală, ce au sĕ o dea micilorŭ băiețĭ. — Prețulŭ unui esemplarŭ din acestŭ opŭ, — care pórtă clausula aprobărei prea ven. Ordinariatŭ metropolitanŭ din Blașiu și care cuprinde 222 pag. 8^0, avêndŭ mai multe poesii în textŭ, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfințĭ Părintelui nostru Ioanŭ Gură-de-Aurŭ la epistolele sfântului apost. Paulŭ către Titu și Filemonŭ. Traduse de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ e 60 cr.

Dumnedeesca liturgie a celui dintru sânțĭ părintelui nostru Ioanŭ Chrysostomŭ compusă din operele acelui sântŭ părinte, de Ioanŭ Boroșiu parochŭ gr. cat. și ases. consist. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto-francatŭ e 40 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ, fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 80 cr., legatŭ mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl.30, în legătură de luxŭ 2.50—2.80

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născetorei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețul unui esemplar legat spedat franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU" în Gherla (Sz-ujvár. — Transilvania), unde se cumpĕră acțiile tuturorŭ băncilorŭ române cu prețurile cele mai bune.

Rugămŭ pe domnii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.